

ki a demokratikus erők megszervezése terén. Lajcsák Gyula, a Komünista Párt közismegyei bizottsága nevében üdvözölte

Luka Lászlót, a párt és a nép nagy harcosát. Lelkes taps fogadta Koticz Józsefnek, a

szőlőgyi munkásság kiküldöttének felszólalását, amelyben fogadalmat tett a reakció letörésére és a termelés fokozására.

— Bárki legyen is, aki a népért való küzdelmet nem a reakciós elemek ellen folytatja, hanem a népek békés együttélésének és a munkásság felépítésének érdekében használja fel, azt mi úgy a demokráciát az itt élő magyarság szemébe tekintjük.

A Magyar Népi Szövetség üdrözele

A legnagyobb érdeklődés, fokozódó figyelem és egyhangú helyeslés fogadta Bánya Lászlónak, a Magyar Népi Szövetség alelnökének beszédét, aki a többi között ezeket mondotta:

— **TESTVÉREK!** A Romániai Komünista Párt a Magyar Dolgozók Szövetségének éppúgy, mint utódjának, a Magyar Népi Szövetségnek állandóan szoros szövetségese, tanácsadója, támogatója volt. A Romániai Komünista Párt azonban nem csak ennek a magyar demokrata tömegszervezetnek az ügyét harcolta fel, hanem megalakulása óta élharcolta az itt élő népek jogegyenlőségének is.

— A Komünista Párt és a Madosz közti szövetséget kezdettől fogva a fasiszták elleni közös harc jellemezte, a hitleri német imperializmus és annak belső ügyeinek ellen való szakadatlan küzdelem. És ez a harc Erdélyben mindenekelőtt a fasiszták legmegfélembetőbb eszköze, a

mindkét oldali sovinizmus ellen folyt, amely legjobban egyengette az útját úgy a román, mint a magyar nép katasztrófájának.

— A hitleri imperializmus a dicsőséges Vörös Hadsereg és szövetségeseinek megsemmisítő csapásai nyomán végképp összeomlott. De a fasiszták és annak legmégsebbebb hajtása, a sovinizmus újra meg újra felüti a fejét sorainkban. Elmondhatjuk, hogy mindkét reakció Erdélyben a fajgyűlölet szításába összpontosította minden erejét. Hogy amikor a reakciós csúcsok egységesen rágalmozgák a haladó emberiség élén álló szovjet népet és közösen szeretnék aláaknázni a román demokrata kormányhatalmat, ugyanakkor mindent elkövetnek a magyar és román tömegek egymásra uszítására.

— Bőven vannak még sorainkban, akik a nemzeti jogokért való kiállást a román

nép, a román demokrácia, a Groza-kormány elleni bizalmatlanság keltésére használják fel. Akik a haladó demokráciával szemben a román reakció mellé ellenzékbe hajszolják az itt élő magyarságot. Akik élesen hajdulnak fel minden támadó szóra, ami a sorainkban bujkáló fasisztákat éri és egész népünket ért sérelemtől jajveszékelnek.

— Igen, az itt élő magyarságnak még számos sebe vérzik, de ugyanígy vérzik még az egész ország, az egész Európa népe a hitleri vandalizmus pusztítása nyomán. Igen, az ország demokráciájának még sok hiánya van. De ezt egyaránt érezzük románok, magyarok mindannyian. Igen, az itt élő magyarság jogegyenlőségének még igen sok ellensége van, de szabadságjogaink kiszélesítését egyes-egyedül a demokrata kormány, a demokrata államhatalom megerősítése hozhatja meg.

— A demokrácia és népiük szemben pedig csak egy sejt, bevált fegyver: még szorosabbra szorított szövetségünk a román demokráciával és elsősorban a munkásság szövetségével: a Komünista Párttal.

Éljen a Romániai Komünista Párt népek jogegyenlőségének élharcosa, Luka László, a román-magyar szövetség bajnoka!

Ezután Bratu Andrei dr., a Német Szervezet kolozsmegyei bizottságának elnöke üdvözölte a nagygyűlést Neamtu Ioan az Ekéfront szónokait a munkások és földművesek szövetségéről. Az Antifasiszta Népi Szövetségnek, majd a Demokrata Népközösségnek szónokai követően Floreanu Alexandru szamosmegyei művés zárta be az üdvözlések sorát.

Luka László beszél

A közel tízezer főnyi tömeg lelkes tiltakozása közepette lépett ezután a mikrofonhoz Luka László. Beszédét mindvégig fokozódó harci kedv, viharos akaratmennyilvánulás és erős fogadalom kísérte.

Luka László román, majd magyar nyelven az alábbi nagy horderejű beszédét mondotta:

A Komünisták Romániai Pártja, mint nehéz időkben mindig, terrorral és bürtönnel nem törődve, nyíltan felhívta Románia dolgozóinak figyelmét arra a veszedelemre, amellyel a fasiszták fenyegeti az ország népeit, nemzetiségi különbség nélkül. Harcot és egységet hirdettünk: a munkásszövetségét, a demokratikus erők egységét, az összefogást a fasiszta veszedelem ellen. Harcot az ország népei közötti egység megerősítéséért, a Népfrontért, a fasiszták ellen, hogy megmentsük az országot és népeit attól a veszedelemtől, amelybe a reakciós pártok sodorták. Ezek elősegítették a fasiszta diktatura uralomrajutását, igazságtalan rablóhadjárathoz kergették az országot és nemzeti katasztrófába döntötték.

A Komünista Párt szavát véres terrorral fojtották el azok a pártok, amelyek ma demokratikus voltokról kiabálnak, de amelyek valójában előkészítették a fasiszták uralomrajutását Romániában.

Vérrel, könnyel fizettük meg azt, hogy nem volt meg a nép közötti egység, nem volt meg a munkásszövetség, nem volt meg az összes demokratikus erők egysége és összefogása a fasiszta veszedelem ellen, a német hitlerista imperializmus és ügynökei, a fasiszta szervezetek ellen.

A világ népei megszenvedték e borzalmas háborúban azt, hogy követték reakciós kormányait, követték a fasiszta demogógokat, engedték megmérgezni magukat a fasisztáktól. A Szovjetunió, a Vörös Hadsereg (éljenzés), a komünista párt voltak azok, amelyek élére állottak a világ szabadságszerető népei által vívott harcban a fasiszta veszedelem ellen. A Vörös Hadsereg áldozatkészsége és hősiessége, a világ szabadságszerető népeinek szövetsége leverte a hitlerista Németországot és szövetségesei hordáit térdre kényszerítette. A fasiszták fegyveres leverése azonban még nem biztosítja nekünk a békét. A békéért éppúgy meg kell verekednünk, a békét éppúgy ki kell harcolnunk, mint ahogyan a győzelmet kiharcoltuk a fasiszták ellen!

Szabadságunkat nem dobjuk prédául oda sem Maniunak, sem Bratianunak

Arról van szó, ez a kérdés áll előttünk: milyen békét építünk fel? Ha engedjük, hogy ezt a békét a reakció építse fel, (Nem tőrjünk! — közbekiáltások) akkor Romániában nem lesz béke, hanem új háború tüzfészeke alakul ki. Ha megint hatalomra engedjük a fasiszták és sovinizta diktátorokat, ahelyett, hogy a fiatal demokráciát támogathatnók a szabadság és demokrácia rendszerének megerősítésében, amely egyedüli biztosítéka az itt élő összes nemzetiségek jogainak, akkor elveszítjük azokat a jogokat is, amelyeket a demokratikus kormány Románia dolgozóinak és népeinek már kivívott, már megadott. *Elveszítjük mindent!* Már pedig érdeke mind magyarnak, mind románnak, hogy azt a szabadságot amelyet a Vörös Hadsereg diadalmas fegyvere és áldozata meghozott (éljenzés), el ne veszítse

többé. Ezt a szabadságot nem szabad odadobni prédául sem Maniunak, sem Bratianunak, sem a szalasztáknak és legionáriusoknak! Aki ma sem érti meg, milyen véres történelmi tapasztalatok árán szereztük meg azt a szabadságot és a reakció szekerét, az a gyalázatos árulója népének, nemzetének. (Viharos helyeslés.)

Ha nem akarunk többé imperialista szolgálatban vérezni, magyar és román együtt, idegen földön, idegen érdekekért, akkor testvériesen össze kell fogunk, akkor csak egy lehet a célunk: közös szabadságunk közös megrvédése.

A szabadságot nem adják ingyen és nem ingyen hozták el nekünk. Ezért a szabadságért a Komünisták Romániai

A magyar és román dolgozók, értelmiségiek, földművesek egyetlen törhetetlen egysége

S akkor, mikor ilyen nehéz harc előtt állunk, mikor a reakció uton-utfélen igyekszik szabotálni a demokrácia kiszélesítését és kimélyítését, akkor nem szabad egyik vagy másik sérelem miatt azonnal elveszteni a reményt, feladni a jövőt és odaállni a sovinizták és reakciósok mellé, hanem bizalommal kell fordulni a Groza-kormányhoz, amelynek nemzetiségi politikája a népek jogegyenlőségén alapszik.

Ez az egyedüli út! Ha Maniuek jönének hatalomra, akkor nem lenne se magyar egyetem, se magyar iskola. Akkor nem lenne magyar nyelvhasználat és egyetlen magyar köztisztviselő sem. A magyarságnak tehát a román demokrácia mellett a helye. Meg kell erősíteni a román demokráciát, amely biztosíték arra, hogy megvalósíthatjuk a jogegyenlőséget, amelyért a Komünista Párt mindig harcolt s amelynek kiharcolásában az élen jár ma is.

A legfontosabb kérdés tehát, hogy azt a békét építsük fel, amely a népek szabadságának biztosítéka, azt a békét, amely kizárja a jövődj új háborúját. Ehhez szükséges, hogy az összes magyar és román dolgozók, értelmiségiek, földművesek egyetlen egységet alkossanak, egyetlen törhetetlen egységet, amelyen megtörök a román-magyar reakció, a román-magyar fasiszták minden kísérlete. Szalasi ügynökei (Le velük! — zugja a tömeg), Horia Sima ügynökei, Maniu ügynökei (Le velük! — hangzik), román és magyar sovinizták kezakézből dolgoznak népeink érdekei ellen. Meg kell értsük tehát, mi-

Nem tőrjünk a spekulánsok garázdálkodását

A másik főkérdés a gazdasági élet kérdése, a háborús termelésről a béke-termelésre való áttérés. Itt is találkozunk mindenütt a reakciós szabotálásokkal. (Le velük! — zugja a tömeg.) Itt is szükséges a nép egysége, a nép segítsége, támogatása; hogy a kormány sikerrel vivhassa meg harcát a spekuláció, a fekete tőzsde, a fekete piac megsemmisítésére, az ország gazdasági életének helyreállítására. (Éljen! Éljen! — hangzik hosszasan.)

Románia dolgozói előtt ma az a feladat áll, hogy a fasiszták és reakció által löntekedett országot kiemeljük ebből a nyomorúságból, felemeljük a termelést, biztosítsuk az ország haladó, békés, demokratikus fejlődését a fasiszták elleni harc, a reakciós és fasiszta maradványok megsemmisítése révén. A sovinizta reakció letörését csak úgy

Pártjának tagjai, akik közt vannak magyarok, románok, zsidók, mindenféle nemzetiségűek, száz és száz halálos áldozattal, bürtönnel, szenvedésekkel fizettek. Ezért a szabadságért a világ népei tizmilliókat áldoztak fel a fasiszták elleni harcban, amely meg akarta hódítani a világot, meg akart semmisíteni egész nemzeteket. Milliós és milliós áldozatot hozott a világ azért, hogy a fasiszták eltűnjön s mi árulói lennénk ezeknek a hőskövek, akik megfordulnának sírjukban, ha látnák, hogy áldozataik hiábavaló volt, hiába pusztultak el, mert a nép nem érdemli meg a szabadságot, nem tudja azt megvédeni.

A fasiszták fegyveres legyőzése, még nem biztosítéka szabadságunknak. Ro-

lyen nehézségek állanak előttünk. A Komünista Párt sohasem hátrál meg a nehézségek elől. Mi mindig nyíltan megmondjuk a nehézségeket a népnek és éppen a népben való bizalom az, amely győzelemre viszi zászlónkat.

Véglegesen örökre felszámoljuk a reakciót!

A szabadságot meg kell védenünk és a szabadság megvédeése áldozatokba kerül. Jogaink biztosítására erős egységet kell létrehozunk. Erősen kell még harcolnunk, hogy véglegesen és örökre felszámoljuk a reakciót, a fasisztát, mert csak ez biztosíthatja a Romániában élő népek igazi jogegyenlőségét, szabadságát és demokratikus gazdasági, kulturális fejlődését.

A román reakciót ledöntöttük politikai hatalmáról. De dolgozik még és különböző segítségekben bizakodott. Álhírekkel töltötte meg az egész országot arról, hogy a szövetségesek közt majd viszály tör ki és ez a viszály ismét hatalomra segíti őket, (Soha! — hallatszik a tömegből) — után előlről kezdhessenek mindent, a nép ellen, az ország ellen, a nemzetiségek ellen. (Le velük! — kiáltások.) Most, az angol választások adtak hatalmas pofont ennek a reakciónak. Az angol munkásság, az angol munkáspárt a Labour Party, győzött a választásokon. Ez annyit jelent, hogy az angol nép, noha tiszteletben tartja volt kormányának munkáját a fasiszták elleni győzelem kivívásában, mégis a munkáspártra szavazott, hogy a béke felépítése biztosabb legyen, hogy Angliá-

mániában a demokrácia nehéz előtt áll. Még igen erős a fasiszta niszta méreg, mind román, mind magyar oldalon. (Le velük! — új hangzanak fel a tömegből.) A szervezetben mindenütt akadnak elemek, amelyek szabotálják a krata kormány intézkedéseit; a hajtják végre azokat, mint az mondja, (Le velük! — kiáltások) azért, hogy provokáljanak. Román és magyarnak, román és magyarnek össze kell fognia és együtt harcolnia a sovinizta erők ellen, egy kell örködni azon, hogy a kormány demokratikus intézkedéseit úgy hűsák végre, ahogy az előírások szabják és ne úgy, ahogy egyik vagy másik hivatalnok értelmezi.

ban is eltűnjenek a fasiszta maradványok, hogy tartós világbékét építhessünk fel, hogy biztosítva legyen a hitlenes népek szövetségének további segítsége, a béke felépítésében és megőrzésében.

Ez újabb lecké a román reakciónak, mint azok a leckék, amelyeket a Szovjetunió adott az Angliával és Amerikával való szövetség kérdésében, amely fasiszták megdöntéséért folytatott harc során megdönthetetlennek bizonyult. Olyan lecké volt, amelyet a Szovjetunió és Yalta adott nekik, vagy mintha szanfranciskói lecké. A népek és nemzetiségek megmutatták, hogy a népek érdeke a béke. Ez az érdek sokkal magasabb, mint azok az ellentétek, amelyek abból a tényből fakadhatnak, hogy egyik országban ilyen s a másikban másfajta rendszer áll fenn. A Szovjetunió és vezérének, Sztalin elvtárs (Óriási éljenzés) zseniális politikai megítélésének a népek szövetségét a közös veszély, a fasiszták ellen az alapon, hogy minden népi kicsinek vagy nagyoknak, joga van a szabad és függetlenül fejlődnie, szabadon meghatározni saját sorsát és döntenie, hogy milyen rendszert akar (Ugy van! Éljen! — hangzik süröln.) Ez tette lehetővé, hogy a világ szabadságszerető népei összefogtak megdöntötték a fasisztát. Ha pedig romániai reakció még most se olg, akkor majd örökre elsöpri a népet. A történelem elítélte őket s a vécsapást a Romániában élő összes nemzetek testvéri szövetsége kell megvédeni nekik.

tudjuk végrehajtani, a munkásszövetség csak úgy tud az élen haladni ebben a harcban, ha továbbra is fenntartja a demokratikus erők szövetségét, amely a fasiszták elleni harc során létesült. (Ugy van! Ugy van!) Mi együtt dolgozunk és együtt megyünk minden termelő erővel. Mi biztosítjuk a beszállítást a termelésbe munkáját és lőkéjét, aki részt vesz a termelés megszervezésében, hogy az ország gazdasági életét helyrehozhassuk. De ez nem annyit jelent, hogy a Komünista Párt, a dolgozó nép továbbra is tőrjök, hogy spekulánsok és reakciósok megakadályozzák az ország gazdasági felépítését csak azért, hogy megdönthessék ezzel a demokráciát, a demokratikus kormányt, hogy ismét láncokra verjék a dolgozó népet. (Le a fasisztákkal! — tombol a

hallgatóság.) Tehát felhívjuk az összes gazdasági erőket a becsületes, legális munkára ország felépítése érdekében. De figyeztetjük a spekulánsokat, hogy mint Bukarestben már meg is kezdött — ingamollanul végrehajtott törvényeket, amelyek a spekuláció a fekete piac megsemmisítésére kötelek. Románia, a város és a falu dolgozó népe, az egész nép közössége tőrheti tovább, hogy a spekulánsok árdrágítók tovább hizzanak, a felépítést pedig egyedül a nép végezze. Mindenféle spekuláns, mindentől bitorló ellensége a népnek és az ország felépítésének. A fasiszták és reakciósok az erők szolgálya s akadályoztatják a demokrácia felépítését. (Le velük! Le velük! — hangzik hosszasan az egész tömeg.)

Nem lehet kiutasítani senkit az új állampolgársági rendelet megjelenése előtt

MAROSVASARHELY, július 30. Váradescu-Racoasa nemzetiségi miniszter a segesvári Petőfi-ünnepségről jövet érkezőket tartott a vármegyeházán, ahol meghallgatta a marostordamegyei magyarság panaszait. Az érkezőket résztvevő Kurkó Gyárfás, a MNSz országos elnöke és Cziko Nándor miniszteri tanácsos is. Arra a

kérdésre, hogy lakhelyükről kiutasíthatók-e nem román állampolgárságu lakosok, a nemzetiségi miniszter kijelentette, hogy mindaddig, amíg az új állampolgársági törvényrendelet meg nem jelenik, semmiféle kiutasítás nem hajtható végre. Arra a kérdésre, hogy a magyar iskolák épületeit át kell-e adni az 1940 előtti

volt iskolák igazgatóinak, a miniszter kijelentette, hogy az 1940 előtti volt állapot visszaállításáról az iskolákigazgatók terén nem lehet szó s így további intézkedésig minden magyar iskola a helyén marad.

Váradescu-Racoasa miniszter kijelentését városszerte nagy megnyugvást keltettek.

Lemondott a görög kormány

LONDON, július 30. (Rádió). Vulgaris tengernagy, a görög miniszterelnök benyújtotta kormánya lemondását a maschinós régensnek.

A Reuter távirati iroda jelentése szerint a görög kormány lemondása az angol választásokon a Munkás Párt részéről elért fényes győzelemnek első következménye.

Németországnak 20 milliárd dollár hadikárpótlást kell fizetnie

PARIS, július 30. A francia sajtó rendkívüli figyelmet szentel a potsdami tanácskozásnak, anélkül azonban, hogy Franciaország helyzetét részletesen taglalná. Különösen a hadi kártalanítás kérdése foglalkoztatja a francia újságokat. A Reuter távirati iroda Potsdamból érkezett legújabb jelentése szerint — amelyet a francia lapok közölnek — Németországnak 20 milliárd dollár hadi kárpótlást kell hogy fizessen. Ebből a hatal-

mas összegből 10 milliárd dollárt a Szovjetunió, egyenként 4 milliárd dollárt Anglia és az Egyesült Államok kapnának, míg a fennmaradó 2 milliárd dollár a szövetséghez tartozó többi hatalmak között oszlana meg. Németországnak ezenkívül hadikárpótlás címén is kell szolgáltatnia a Szovjetunió részére a hatalmas mennyiségű hadianyagot, a Ruhr vidékéről eddig még meg nem határozott mennyiségű szén és munkaerőt. Fran-

ciaország körülbelül 600 millió dollár hadikárpótlást kapna.

A Daily Telegraph e kérdéssel kapcsolatban azt írja, hogy a német kárpótlás összege és mértéke attól is függ, hogy a győztes hatalmak mennyi termelőerőt, tehát munkáskezet hagynak meg német területen és felveti azt a kérdést: nem volna-e helyes a megszállt német területeket központi igazgatás alá venni?

Szerdán ér véget a potsdami konferencia

BERLIN, július 30. (Rádó). Potsdamból érkezett jelentések szerint a háromhatalmi konferencia a vége felé

közeledik. A konferencia befejezését szerdára várják. A tanácskozás eredményéről

szülő nagyfontosságú nyilatkozat kiadogozását már meg is kezdték.

Nagy meglepetések várhatók az új angol kormány összeállításánál

LONDON, július 30. (Rádió). Attlee miniszterelnököt szerdára várják haza Londonba a potsdami konferenciáról. A képviselőház megnyitását elhalasztották augusztus 15-re, hogy a miniszterelnöknek legyen elegendő ideje a kormány tel-

jes megszervezésére, valamint a parlament megnyitáskor nyilvánosságra hozandó kormányprogram elkészítésére.

A Munkás Párt sajtója megállapítja, hogy az új kormány tagjainak további kinevezésénél nagy meglepetések várha-

tók. Szinte bizonyosra veszik, hogy több nagy tapasztalattal rendelkező vezető politikus háttérbe szorul s Attlee miniszterelnök nagyjából fiatal erőkből állítja össze kabinetjét.

Minden szabotázs ellenére, minden reakciós mesterkedés ellenére, amely ugat a kormány ellen vagy a sötétben leppangva a fülékbe sugdos, Románia dolgozó népe, a Kommunista Párt, a demokrata szervezetek mennek előre utjukon és felfogják építeni, a reakció fullánkjai ellenére is, a szabad független, demokratikus Romániát. A kormányoknak a spekulánsok elleni intézkedései nap-nap után érezhetők. Milliárdos árukészleteket lepeznek le, a rejttegetőket pedig letartóztatják. Itt is, mint mindenütt, a nép kell segítse a hivatalos szerveket, hogy azok felfedezhessék a szabotálókat és spekulánsokat.

A kormányoknak sikerült létrehozni a szovjet-román kereskedelmi szerződést, amely alapján szovjetgyapotot kapunk. Ez a munkásoknak munkát, a népek ruházatát jelent, az ország számára pedig gazdasági fejlődést.

A háborús termelésről a béketermelésre való áttéréshez szükséges, hogy összefogjunk, hogy megerősítsük pártunkat, megerősítsük szervezeteinket és harcoljunk mindazok ellen, akik munkanélküliséget akarnak provokálni. Mi azt akarjuk, hogy a béketermelésre való áttérés munkanélküliség nélkül menjen gőbe! Azt akarjuk, hogy a földművesek, akik megkapták a földet, támogatást kapjanak mezőgazdasági gépek és építőanyagok központok révén, valamint a falusi szervezetek kiépítésével. Ezeknek célja, hogy a földművesek ne verítsék el, amit kaptak, sikerüljön nekik kiépíteniük gazdaságukat s biztosítaniuk gazdasági és kulturális fejlődésüket.

Ahhoz, hogy ezt a harcot sikeresen befejezzük, hogy az ország egységét és a népek testvériségét megteremtjük, hogy végezzünk a fasiszta maradványokkal, hogy biztosítsuk a szabadságot, amelyet annyi áldozatot hoztunk és hozunk; hogy biztosítsuk a békét, amelyért annyi vért áldozott a szovjet-nép, a Vörös Hadsereg és szövetségesei végül, hogy a fiatal demokráciát megerősítsük és szabadságunkat napról-napra kibővítsük, — mindkét esetben a legfontosabb előfeltétel a munkás-egységfront megerősítése, a demokratikus szervezetek kiszélesítése.

A magyar néptömegek politikai szervezete: a Magyar Népi Szövetség

Tudnunk kell, hogy a magyar néptömegek politikai szervezete a Magyar Népi Szövetség. A magyar néptömegek mint tömegszervezetbe ide kell tömörülnünk, meg kell erősítsük és demokratizáljuk véglegesen ezt a szervezetet, amely testvérként halad együtt a többi romániai demokrata szervezetekkel, hogy felépítsük a békét és a két nép és ország testvéri összefogása révén örökre megsemmisítsük a tüzfészket Középeurópában.

Egyetlen földműves se maradjon ki az Ekésfrontból. A Magyar Népi Szövetség földművesei és az Ekések Frontja, egyetemes arcvonulat kell alkossanak. Kéz a kézben, kell megvédenünk azt a földet, amelyet a román és magyar demokrácia harca révén. Ezt a földet, amelyet a román és magyar paraszt együtt verkedett ki, együtt is kell megvédenie, nehogy jöhessen a reakció és visszavegye.

A Kommunista Pártok politikáját igazolta a történelem. A Kommunista (Bolsevik) Párt élén áll a hatalmas Szovjetunió és a Vörös Hadseregnek, amely a világbékét és szabadságot verkedte ki a fasiszmus legyőzésével. A Kommunista Párt Romániában mindig a népek összefogásáért és szabadságuk megvédéséért harcolt, az idegen imperializmus ellen, a Kommunista Párt utratatója Románia dolgozó népének, tekintet nélkül nemzetiségre és vallásra. A Kommunista Párt, amelynek irányvonalát igazolta a történelem, — ezt a Kommunista Pártot meg kell erősíteni! (Ugy van! Ugy van!) Minden becsülettel dolgozzunk, legyen az földműves, munkás vagy értelmiségi, aki önzetlenül harcolni akar a dolgozó szabadságért, vélekedés felszabadulásáért, — a Kommunista Pártban a helye.

A szökházavatás

A nagygyűlés befejezése után a dolgozó népek elhatározottan sora a Kommunista Pártban találja a szökházba elé vonult szökházba a népek helye. A szökház épület előtt, amely a Kommunista Pártot meg kell erősíteni!

A Kommunista Pártot meg kell erősíteni! Ugy van! Ugy van! Minden becsülettel dolgozzunk, legyen az földműves, munkás vagy értelmiségi, aki önzetlenül harcolni akar a dolgozó szabadságért, vélekedés felszabadulásáért, — a Kommunista Pártban a helye.

Petőfi sirját ellepték a virágok

Segesvári beszámolóink folytatása az első oldalról

Vasárnap reggel a kolozsvári Dermata-zenekar pattogó indulói ébresztették fel a várost. Rövid idő múlva mindenfelől zárt sorokban, zászlókat lengetve siettek elő a küldöttségek. Mire a Sporttelepről a menet Fehéregyháza felé megindult, tengerre dagadt fel a zarandokserög. Legelől segesvári székely leányok és legények vitték a lobogókat: a Szovjetét, az angolt, amerikai és franciát, a román, magyart, bolgárt és jugoszlávot. A zászlók után haladtak a Magyar Népi Szövetség vezetői, élükön Kurkó Gyárfás elnökkel, valamint az írók és művészek. Ezután következtek zenekaraikkal, hatalmas Petőfi-képekkel, magyar és román zászlókkal, vörös munkáslobogókkal az énekkarok, a falvak, városok és megyék népes csoportjai. Megható jelenet volt, amikor a végtelen menet eleje Fehéregyháza szélére ért és élére fogadta a Petőfi-émlékművet őrző kis falu maroknyi magyarságát.

A népgyűlés

Az első szabad Petőfi-nap nemcsak a megalkotás, hanem a harcok előretétele is fogadalmat napja is volt. Mind bel- mind külpolitikailag értelemszerű jelentőséget adott ennek a nappal a demokratikus Románia hivatalos részvétele minden államalkotó demokrata tömegszervezetével. Az emlékmű megkosztolása után következett politikai nagygyűlésen olyan kijelentések hangzottak el, amelyek nemcsak a magyarságot, hanem Románia, sőt az egész Dunavölgye minden népét Petőfi soha eddig meg nem valósult demokrata eszméinek vállalására kötelezték el.

A Fehéregyháza felől érkező tömeg a Marsaillese dallamára vonult be a segesvári Sporttelepre, arccal a tribün felé. Petőfi, Bem, Kossuth, Gábor Áron és Balaescu Nicolae hatalmas arannyépeket fogadták a tömeget s az egyesült demokrata nemzetek színeit. A Józsa Béla Athenaeum szavalókörusa Petőfi „Feltámadt a tenger” című versének előadásával nyitotta meg a népgyűlést. Utána a kolozsvári CFR, Dermata, Acélárugár és Törökvis egyesített énekkar-

Bent a faluban csatlakozott a menethez a nagyküllőmezei falvak népe, majd a falu felső szélén a Héjjasfalva felől érkezett udvarhelyi székelyek üdvözölték a közelgő menetet.

A zenekarok az emlékmű közelében elhallgattak, a tömeg halkán, áhitatosan elhelyezkedett az emlékművet övező ligetben. Fehéregyháza székelyharisnya magyar és hosszú fehéringes, bőrtüszös román legényei hosszú folyosót alkottak az emlékmű előtt, s ezen a folyosón át vonultak a koszorúhordozók Petőfi sirja elé. Itt már égtek a kandelaberek.

A helybéli római katolikus, református és unitárius lelkészek imája után megperdültek a dobok s Kurkó Gyárfás és Falogh Edgár elhelyezte a síremléket a Magyar Népi Szövetség cserfakoszoruját. Ezután egy-egy mondat kíséretében huszonnégy koszorút és virágcsokrot helyeztek a kiküldötték a sírra.

A szertartás véget ért, a turulmadaras emlékoszlop alját ellepték a szeretet és hűség virágai. A tömeg visszaindult Segesvár felé. Szekereket láttunk itt: Csikból, Háromszékből, Udvarhelyszékből jöttek el szekeren öregek és fiatalok, elő jelell annak, hogy Petőfi emléke milyen vázarsereji.

ezt a nevet kiejtjük, akkor a mi boldogulásunkat nem kívánhatjuk függetlenül más népektől. A mi fejlődésünk, a mi népünk boldogsága hozzá van kötve a más népekéhez és csakis a más népek fejlődésétől és boldogulásától van függővé téve. Amikor tehát a fasiszta uralomtól tönkretett világ romjain új életet akarunk építeni, akkor elsősorban tudnunk kell, hogy kötelességeink vannak. Ez pedig a becsületes munka. Becsületes munkánk nyomán és árán nem kívánunk mást, csak azt, hogy amilyen mértékben fejlődünk, építünk, annak a munkának a gyümölcsét, amikor megozzuk, bármilyen morzsa is legyen az, testvéri egyenlőséggel osszák meg velünk!

A szónok szavai elfulladtak a kitörő tapsviharbán.

Tisztában vagyunk azzal mi is, — folytatta Kurkó Gyárfás — és tisztában vannak azzal ittlevő vendégeink is a szomszédos államokból és demokrata román testvéreink is, hogy mind az ő sorukban, mind a magunkban még van szemét, szenny, amelyet azonban egy egységes népi mozgalom ki kell közönséssé magából és ki is fog közönséssé tenni. Erpen ezért vállaljuk a harcot és az akik még nem értik meg a mai idők várt, nem tévesztjük össze az igazi demokratákkal, mint ahogy nem tévesztjük össze velük azokat az elemeket sem, amelyek még ma is a régi világ feltámasztásán fáradoznak.

Kurkó Gyárfás itt meghölyөгezte azoknak a reakciós honi köröknek az aknamunkáját, amelyek az angol reakciótól várták elvesztett uralmuk helyreállítását s akiket most ebbeli reményükben alaposan megaláztatott a demokratikus angol nép a Munkáspárt uralomrajuttatásával.

A szabadság zászlója tehát nem visszafelé vonul, hanem kiterjed és len-

MAGISZ
Röripari Munkások Szakszövetsége
a MAGISZ tagok részére
a nyári cipőknél
20% kedvezményt ad
Kolozsvár, Szabadság-tér 31

geni fog az egész világ felett — mondotta dörgő taps közepette Kurkó Gyárfás, majd így végezte beszédét:
— Ha valóban Petőfi unokái akarunk

lenni, akkor ellenségünk mindenki, aki ezt a világszabadság szellemét meg meri bántani és meg akarja hamisítani. Fogadjuk itt meg, hogy Petőfi szellemében ki-

irtjuk lelkünkkel a sovinizmus irma-
ját is, hogy többet sohase tudja népeinket valamely hatalom megegyeztetéssel szembeállítani!

Román földművesek Petőfi képe alatt

A Magyar Népi Szövetség elnökének Petőfi-beszéde után az irók emelkedtek szó-
lárra, hogy hitet tegyenek Petőfi eszméi mellett. A Romániai Magyar Irók Szövet-
sége nevében Nagy István, a Román Irók
Szövetsége nevében Cocea, a Bolgár Irók
Szövetsége nevében Ivánov DIMITR, s a ma-
gyarországi irók nevében ujra Gergely Sán-
dor idézte Petőfi költészetének mai tanul-
ságait. Még az irók beszéltek, amikor hul-
lámszám támadt a tömegben, egyre közeledő
moraj és éljenzés: Vladescu Racoasa nem-
zetiségi miniszter érkezett meg, s kevéssel
utána meglepetésszerűen Zaroni Romulus
földművelésügyi miniszter jellegzetes paraszt-
ingos alakja.

A Szovjetunió romániai barátai nevében
is iró-ember jött el, Beniu Mihály, aki már
a bukaresti Petőfi-ünnepségen is hitet tett
a román-magyar találkozás eszméje mel-
lett. Beszéde közepétől újabb meglepetés
érte az egybegyűlteket. A Sporttelep Kü-
llő-parti oldalán a deszkakerítések mögött
részleerdő tűnt fel, majd a kapun bevonult
a segesvári és nagyiküllőbányai Ekések
Frontjának sokszázfőnyi küldöttsége. A
zászlók mögött két-két román földműves
hatalmas arcképeket hozott s a magyarok
nagygyűlésre felközeledő tömeg élén feltűnt
Horea, Clocea, Crisan, Tudor Vladimirescu
és Petőfi arcképe. Mintha előbb megilletőd-
tek volna az emberek, mintha csak most
csodálkoztak volna, aztán kitért a
beszédre, az éljenzés. A tömeg helyet csi-
zált a menetnek, s a Petőfi-ünnepre érkező
román földművesek felzárkóztak a székelyek
közé.

Erdély két népének fiához

Erdély két népének egybegyűlt fiaihoz
legelőbb Vladescu-Racoasa miniszter in-
tézett beszédet. Erős hangja van a mi-
niszternek, egy-egy szavát a környező
bércék verték vissza:

— Önök jól választottak — mondotta,
— amikor Petőfi Sándornak, a demok-
krata élharcosnak a nevét irták zászló-
jukra. A mai Románia a demokrácia szel-
lemében épül újjá, s ahhoz, hogy minden
akadályt elháríthassunk a demokrácia
utjából, a magyar nép minden erejéből
jövő, gátlástalan segítségét kérjük.

A lelkesen üdvözölt miniszteri nyilat-
kozat után, Szenkovits Sándor, az Or-
szágos Szakszervezeti Tanács kiküldötte,
lépett a nagygyűlés elé. A népszerű er-
délyi munkásharcos rövid és velős felszó-
lalása tűzbehozta hallgatóságát.

— Megértettük-e mi Petőfit azelőtt? —
kérdezte Szenkovits Sándor. — Nem!
Amikor nehéz idők jöttek, Petőfi élére
állott a harcra, amikor azonban a Szov-
jetuniót, a szabadság nagy várát meg-
támadta Horthy és Antonescu fasiszta
hadserege, akkor mi nem állottunk élére
az ellenállásnak, elsősorban mi munká-
sok nem. Nem tettük meg, itt az ideje

azonban, hogy ebben a szellemben csele-
kedjünk. Hirdetjük a szabadságot, azon-
ban ezt meg is kell szervezni! Üzemről
üzemre, falu s falu között, szomszéd s
szomszéd között kell létrehozni a test-
vériséget!

Bár az erős verőfényben már órákat töl-
tött el a tömeg, a nagygyűlés fordulatai
egyre lelkesebbé kovácsolták az embereket.
A magyar és román földművesek egymás
mellett lobogtatva nemzeti zászlajaikat, egyre
közelebb nyomultak az emelvényhez, hogy
közelebről láthassák a földosztó paraszt-
minisztert, Zaroni Romulust. És Zaroni Ro-
mulus beszélt:

— Mind a román, mind a magyar föld-
művesség — hirdette — egyaránt szerencsét
a múltban, bár különböző nyelvet beszélt.
A szenvedésnek azonban nincsen külön
nyelve. Budai Nagy Antal és Dóza
György, Horea és Clocea, Tudor Vladimirescu
és Petőfi harcát folytatjuk ma is, mi-
után a grófok és bojárok hatalmát megdön-
töttük és az igazi demokráciát végre meg-
akarjuk teremteni.

Beszéde végeztével Zaroni Romulus át-
nyújtotta a mellette lévő Balogh Edgárnak
Groza Péter miniszterelnöknek a Petőfi-nap
ünneplőhöz írott leveleit, aki azt menten fel
is olvasta. A magyarul írott levél eredeti
szövege a következő:

Groza Péter miniszterelnök levele

A PETŐFI-ÜNNEP RENDEZŐ BIZOTTSÁGÁNAK

Népének szabadságért hősi halált halt Petőfi Sándornak, a lángelkű költő-
nek emlékezésére ünnepi köntösben egybegyűlt magyar testvéreinknek szeretet-
tel üzenem, hogy léteikben közöttük vagyunk mindazok, akik népünk szabadságát
mindenekelőtt becsüljük és akik a népek szabadságért küzdő elődeink hagyó-
mányait gondoskodva őrizzük.

A hűbéri láncokban, a hábsburgi elnyomásban vergődő, dolgozó magyar né-
pet forradalomra hívó Petőfi műve az egész emberiségnek értékes kincse. A
mindenkori elnyomás, a bármely formában visszatérő despotizmus és a népek
munkájának kiaknázása elleni harcban örök időkre forrás, amelyből erőt, lelke-
sedést merítenek a szabadság, testvériség küzdői.

A román és magyar nép testvérisülésének jegyében, közösen áldozva Petőfi
Sándor, a hősi halott emlékének, a szabadságnak, a népek közötti békés együtt-
élésnek, az emberi haladásnak áldozunk.

Ez eszményekért dolgozva, harcolva — szébben nem róhatjuk le kegyele-
tünket népeink nagyjainak oltárán.

GROZA PETER

az Ekés Front elnöke, miniszterelnök.

A Munkás Egységfront üdvözlője

A nagygyűlés végén a Munkás Egy-
ségfront pártjai üdvözölték a Magyar
Népi Szövetséget a Petőfi-ünnepség al-
kalmából. A Szociáldemokrata Párt
nevében Mendél József beszélt, majd a
nagygyűlés élénk helyeslése közben
Rangeti József, a Kommunisták Romá-
niai Pártja központi végrehajtóbizott-
ságának főtitkára emelkedett szólárra
és a demokratikus országépítés küszö-
bönálló nagy feladatairól beszélt.

— A mi pártunk — mondotta többek kö-
zött — minden időben a népek egymás közt
való szeretetét hirdette. Amikor munkánkat
végezzük, figyelniünk kell arra is, hogy ki
szit gyűlöletet a magyarság és a románság
között. Az ilyen ellensége saját népének is,
mert elgáncsolja a román és a magyar nép
között a béke, kíméltetését, Mindenkinek
tudnia kell, hogy Románia újjáépítéséhez
szükség van a magyar nép támogatására is,
de éppen úgy, sőt még inkább van szüksége
a magyar népnek a román nép támogatá-
sára. A Dunamedence népei csak egymás
segítségével javíthatják meg életüket. Közös

boldogulásunkhoz román-magyar-bolgár-
jugoszláv demokratikus összefogásra van
szükség. A nagy magyar szabadságharcos
Petőfi Sándor emlékünnepére alkalmával ad-
jatosok tehát kezét mindnyájan egymásnak,
Románia együttálló népei!

A nagygyűlés vasárnap déli két óra-
kor tüntető felvonulással zárult. A me-
net, élén a Magyar Népi Szövetség se-
gesvári tagjaival, hatalmas Petőfi-képet
vitt végig Segesvár utcáin. A román
Ekések Frontjának menete rögtön a se-
gesváriak után kapcsolódott be a menet-
oszlopba. Utánuk következett a kolozs-
vári munkásság négy száz főnyi küldött-
sége, majd a vármegyék színes csoportjai.
A segesvári főtéren az ünneplő Petőfi-
menetet a kormány tagjai, a hatóságok,
a pártok és tömegszervezetek küldöttei,
valamint a Magyar Népi Szövetség orszá-
gos intéző-bizottsága fogadta.

A késő délutáni órákban a Sporttele-
pen felállított szabadtéri színpadon az
egy-egy városok és falvak dalosai, színjáté-
szói és néptáncosai gazdag Petőfi-prog-

Lapunk egy hétig nem jelenik meg

Hivatkozva arra, hogy a Világ-
ság 1945 július hó 13-án megjelent egyik
cikkében túllépte a törvényesség keretét,
a lap megjelenését hét napra felfüggesz-
tették. Lapunk legközelebbi száma augusztus
1-én reggel jelenik meg. Kérjük hűs-
ges olvasóközönségünket, hogy a Világ-
ságot a megjelenés ideje alatt is
őrizze meg bizalmában és szeretetében.

ramot mutattak be az egybegyűlt közön-
ségnek. A népiünnepélyt az ifjuság tánc-
mulatsága zárta be, ahol a környező ro-
mán és magyar falvak legényei és leányai
immár bátran és ösztönösen egy test-
véri közösségben táncoltak össze Petőfi
képe alatt.

Kolozsvári hadifoglyok üzennek

Andrási Márton színművész az alábbi
üzeneteket hozta a budapesti Nemzeti Vá-
rőskeresztől:

A brassó-földvári táborból üzen Jankó
István Kolozsvárra Pacsirta-utca 2 alá, Kiss
Samu Kolozsvárra Munkás-utca 82 alá, Papp
Lajos Kolozsvárra Honvéd-utca 57 alá, Kovács
György Kolozsvárra Várostoú-ut 47 alá,
szintén Kovács György Kolozsvárra Brassó-
utca 13 alá, Bereczki Vilmos Kolozsvárra
Dávid Ferenc-utca 9 alá, Bartha (?) Ko-
lozsvárra Cserkőzi-ut 35 alá.

A pápai fogolytáborból, a Ranolder-inté-
zetből üzennek: Stempl Zoltán Kolozsvárra
és Fekete Ferenc tizedes szintén Kolozsvárra.

A pécsi fogolytáborból üzennek: Szabó
István Kolozsvárra, Péter Béla honvéd Ko-
lozsvárra, Papp János Kolozsvárra, ifjabb
Jenei Márton Kolozsvárra, Király Rudolf
Kolozsvárra és Csutor Balázs Kolozsvárra.

A székesfehérvári táborból üzennek: Be-
logh Albert Kolozsvárra Király-utca 11 alá,
Péterfi Sándor Kolozsvárra Kert-utca 40 alá
és Sölyom Sándor Kolozsvárra Majális-utca
40 alá.

A pozsonyi fogolytáborból üzennek: Fe-
derka József zászlós Kolozsvárra, Radnák
Jenő hadnagy Kolozsvárra, Szatmári Zoltán
zászlós Kolozsvárra és Gagyi Albert főhad-
nagy Kolozsvárra.

A ceglédi kórházból üzennek: Demény Pál
dr. Kolozsvárra, Kádár Lajos Kolozsvárra és
Sámsón Andor Kolozsvárra.

A sorokpolány-gyulajmaji fogolytábor-
ból üzennek: Kuren Sándor Kolozsvárra,
Madarassy Pál Kolozsvárra, Gőnczi Domo-
kos honvéd Kolozsvárra Szeptember-
11 alá.

A cseteházi fogolytáborból üzen Rorosnyai
János honvéd Kolozsvárra Honvéd-utca
72 alá.

A szombathelyi kórházból üzen Salapi
Gyula tizedes Kolozsvárra Csámpi Dezső-
utca 17 alá.

A nagykanizsai közpórházból üzen Farkas
János Kolozsvárra.

A székesfehérvári Szent György-kórházból
üzen Sölyom Sándor (14. ezred, 373. század)
Kolozsvárra.

A bécsi kórházból üzen Antoni József Ko-
lozsvárra.

A győri Battyányi-laktanyából üzen Csank
Albert Kolozsvárra Kövespad-utca 38 alá.

A bécsi Vöröskereszt-kórházból üzen Sebes-
y Károly Kolozsvárra Görbe-utca 28 alá.

Amerikai tanulmányuton vannak az alábbi
kolozsvári IV. éves egyetemi hallgatók:
Bartha Zoltán, Keszezh Géza és Ferlei
(vagy Ferkei) Ferenc.

SPORTÉLET

Vasas - Favorit 5:0 (2:0)

Könnyedén győzött a kolozsvári csapat — Arad válogatottja legyőzte Bukarestet —
Ma megkezdődnek a kerületi labdarugó bajnokságok, de egyelőre az Universitatea nélkül!

KOLOZSVÁR, július 30. A vasárnap
a változatos eredményeket hozott
országos viszonylatban egyaránt.
Kolozsvári Vasas (volt KMSE) mint
alkalmazott együttes győzelemmel
nyerte az újabb pályafutását. Vasárnap dél-
után közel 5000 főnyi néző előtt, kitünő

játékban 5:0 (2:0) arányban legyőzte a
nagyváradi Favoritot, amely Bukarest-
ben a Juventus ellen 4:2-es, a Carmen
ellen 1:1-es és Medgyesen a Karres el-
len 4:1-es eredményt ért el.

Igaz, hogy

a Favorit visszaesése

már szombaton előrelátható volt, amikor
is a Haggibornak sikerült 2:2 arányú
döntetlent kicsikarnia tőle, igen lelkes
küzdelem eredményeképpen. A vendég-
csapat a Vasassal szemben már nem tudta
megállni a helyét, noha a Páll nélkül
játszó helyi együttesből két-három játé-
kos teljesítménye még a közepes mérték-
et sem ütötte meg. A többi Vasas-fü
azonban alaposan kiletelt maradt és szép,
ötletes, de főleg nyugodt játékkal örven-
deztette meg közönségét. Gólvörök a 17.
percben Radnai, a 30. percben Perényi.
Szünet után az 5. percben Bonyhádi, a 8.

percben Fábrián és a 37. percben Kovács
V. A szögletarány 9:3 volt a Vasas ja-
vára. Jók voltak: Márki, Vass, Szaniszló,
Perényi, Radnai, Kovács IV., Bonyhádi
és Fábrián, illetve Papp, Juhász, Saro-
vetzky és Spielmann. Varga a mérkőzést
kissé bizonytalanul vezette, de különö-
sebb hibát nem vétett.

A két játéknapp előmérkőzésein a Hag-
gibor 3:1 (1:1) arányban győzött a
Vasas ellen, a Ruházati Szakszervezet
pedig 2:1 (1:1) arányban az Ékszerészek
ellen.

Nagy meglepetés,

hogy Arad válogatottja 2:1 (1:1) arány-
ban legyőzte Bukarest válogatottját.
Ugyanakkor Bukarest B. válogatottja
6:0 (0:0) arányban „hengerelt” Brassó

válogatottja ellen.

Bratescu,

az új könnyűsúlyú ökölvívó csillag Lucian

Popescu leverése után újabb kiemelkedő
sikert ért el. A 10. menetben kiütötte
Dumitru Petrescut és ezzel Románia baj-
noki címét megszerezte.

A kerületi bajnokságok

Ma kezdődnek Kolozsváron. Hat csapat
találkozik sorsolták ki, de az Universi-
tatea — arra hivatkozván, hogy játéko-
sainak nagyrésze nem tartózkodik Ko-
lozsváron — egyelőre nem vesz részt a
bajnokságban és mérkőzéseinek elhalasz-
tását kérte. Így a mára tervezett Vasas—
Universitatea mérkőzés elmarad. Dél-
után 6 órai kezdettel a Victoria a Hag-
gibborral a Városi Sporttelepen és a
Dermata a CFR-rel mérkőzik, utóbbi
pályaválasztó saját üzemi sporttelepen.

A KEAC—Universitatea vízipólo mérkőzés

— a kerület bajnoki viadalok keretében
— 0:0-ás félidő után 1:0 arányban a
KEAC javára végződött volna, ha — ed-
dig még ismeretlen körülmény folytán —
az U-játékosokat ki nem rendelik a víz-
ből. A mérkőzés megszakadt és az U
órára készülődik. A közönség nagy ér-
deklődéssel várja az óvás megokolását,
mert az ominózus gólig, sőt egy-két
perccel azután is még simán folyt a
játék.